

#Bezpieczeństwo

Oprawy oświetleniowe

Raport Inspekcji Handlowej

Kto, co i kiedy?

Wojewódzkie inspektoraty IH w Bydgoszczy, Gorzowie Wielkopolskim, Lublinie, Opolu i Poznaniu od kwietnia do września 2023 r. sprawdziły oznakowanie i dokumentację **20 opraw oświetleniowych.**

Wszystkie produkty zweryfikowaliśmy też w laboratorium. Eksperci sprawdzili **zastosowane rozwiązania konstrukcyjne, szczególnie ochronę przed dostępem do części pod napięciem.**

Kto, co i kiedy?

Kontrole przeprowadziliśmy w 6 sklepach detalicznych i u 12 sprzedawców hurtowych, 4 przedsiębiorców prowadziło również sprzedaż internetową.

Pochodzenie zabawek:

5 opraw pochodziło z Polski, **1** z Czech, a **14** z Chin.

Tło kontroli

Prezes UOKiK nadzoruje rynek i wraz z Inspekcją Handlową dba, by w ręce konsumentów trafiały **tylko bezpieczne produkty**, wykonane zgodnie z wymaganiami obowiązującymi na terenie Unii Europejskiej, a także z zastosowaniem parametrów technicznych określonych w stosownych normach zharmonizowanych.

Kontrolę opraw oświetleniowych przeprowadziliśmy po sygnałach od konsumentów o nieprawidłowej konstrukcji opraw, tj. występujących przepięciach na obudowę, które mogą prowadzić do porażenia prądem.

Przedsiębiorców wytypowaliśmy na podstawie **monitoringu własnego, informacji od konsumentów, organizacji branżowych i mediów.**

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Rozwoju ws. wymagań dla sprzętu elektrycznego; Ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku

Oznakowanie, wymagania formalne

Zweryfikowaliśmy, czy produkty posiadają:

- sporządzoną prawidłowo deklarację zgodności,
- dane identyfikacyjne producenta/importera,
- informacje identyfikujące oprawę,
- prawidłowe oznakowanie CE,
- poprawną instrukcję w jęz. polskim.

Wyniki kontroli oznakowania i wymagań formalnych

Na 20 modeli opraw **6 zakwestionowaliśmy.**

W 2 przypadkach – nieprawidłowa deklaracja zgodności.

Efekt: brak dowodów, że producent sprawdził spełnianie obowiązujących wymagań.

Wyniki kontroli oznakowania i wymagań formalnych

W 1 przypadku – brak pełnych danych importera.

Efekt: utrudniony kontakt z podmiotem odpowiedzialnym za wprowadzenie produktu na teren Polski.

W 6 przypadkach – brak pełnych informacji warunkujących bezpieczne użytkowanie.

Efekt: Konsument nie ma pełnej wiedzy, jak bezpiecznie korzystać z produktu, a nieprawidłowe użycie może stwarzać ryzyko.

Badania laboratoryjne

Sprawdzaliśmy:

- **konstrukcję** – tj. poprowadzenie przewodów wewnątrz oprawy, prawidłowość złącz i mocowań oprawy,
- **ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym** – tj. dostęp do części czynnych, wytrzymałość mechaniczną osłon.

Zbadaliśmy parametry określone w normach zharmonizowanych:

- PN EN IEC 60598-1:2021-07/A11:2022-12 Oprawy oświetleniowe – Część 1: Wymagania ogólne i badania
- PN-IEC 598-2-1: 1994 Oprawy oświetleniowe – Wymagania szczegółowe – Oprawy oświetleniowe stałe ogólnego przeznaczenia.

Wyniki – badania laboratoryjne

W laboratorium sprawdziliśmy **20 modeli opraw oświetleniowych**.
Nieprawidłowości miało 17 modeli:

- **9** produktów – **nieprawidłowa konstrukcja**, np. wystające przewody, wkręty wystające poza oprawę, ostre krawędzie opraw.
- **11** produktów – **nieprawidłowa ochrona przeciwporażeniowa**, np. zastosowanie nieodpowiedniej izolacji.

W niektórych oprawach występowały obie niezgodności.

Wyniki kontroli

Wykazaliśmy niezgodności w **18 produktach**.

1 oprawa – niezgodności formalne.

17 opraw – nieprawidłowa konstrukcja i/lub nieprawidłowa ochrona przeciwpożarowa, 5 z nich miało też niezgodności formalne.

Ponad połowa zbadanych opraw miała **więcej niż 1 niezgodność** konstrukcyjną.

Efekty kontroli

W **1 przypadku** niezgodności formalnych wezwaliśmy przedsiębiorcę do podjęcia dobrowolnych działań naprawczych.

W **17 sprawach** niezgodności konstrukcyjnych może być wszczęte postępowanie administracyjne.

Porady dla przedsiębiorców

Sprawdź, czy oprawa oświetleniowa ma:

- sporządzoną prawidłowo deklarację zgodności, instrukcję i ostrzeżenia dot. bezpiecznego użytkowania,
- prawidłowe oznakowanie danymi producenta/importera,
- poprawne oznakowanie CE.

Porady dla przedsiębiorców

- Jeśli sprowadzasz produkty spoza Unii Europejskiej, zapoznaj się z normami i przepisami obowiązującymi na jej terenie.
- Znaj swoje obowiązki jako producent/importer/dystrybutor.
- Pamiętaj, że wprowadzenie na rynek produktu niezgodnego z obowiązującymi przepisami zagrożone jest administracyjną karą pieniężną.

Informacje dla przedsiębiorców

- ➔ Za wprowadzenie do obrotu przez producenta bądź importera oprawy oświetleniowej niezgodnej z wymaganiami (np. pod względem konstrukcyjnym) – grozi **kara do 100 tys. zł.**
- ➔ Za każdą niezgodność formalną, np. brak danych producenta/importera – grozi **kara do 10 tys. zł.**
- ➔ Za brak oznakowania CE – grozi **kara do 20 tys. zł.**
- ➔ Niebezpieczny produkt zgłaszany jest przez UOKiK do unijnego systemu **Safety Gate RAPEX.**

Porady dla konsumentów

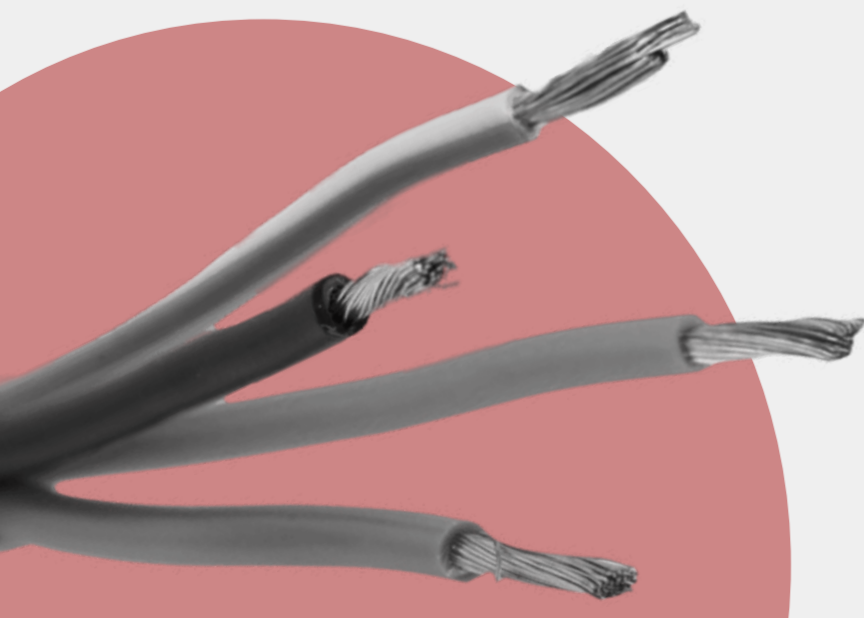
Sprawdź, czy oprawa oświetleniowa ma:

- **oznakowanie CE** – to deklaracja producenta, że produkt spełnia normy unijne,
- **instrukcję i informacje dot. bezpiecznego użytkowania** w jęz. polskim, m.in. jak należy postępować przed montażem oprawy, czy dołączony zestaw montażowy wszystkie niezbędne elementy, czy wskazano minimalną i maksymalną grubość przewodu, do którego będzie przyłączana dana oprawa,
- dane producenta/importera.

Porady dla konsumentów

- Stosuj produkty zgodnie z ich przeznaczeniem! Oprawy do użytku wewnętrznego nie powinny być używane na zewnątrz.
- Nie rozkręcaj opraw i nie sprawdzaj izolacji na własną rękę.
- Pamiętaj: znak CE powinien być umieszczony w sposób widoczny, czytelny i trwały na urządzeniu lub na jego tabliczce znamionowej.

Na skróty

Kontrola oprav oświetleniowych

17/20 oprav – niezgodności konstrukcyjne,
w ponad połowie więcej niż jedna

6/20 produktów – niezgodności formalne

Zescreenuj i podaj dalej!

Listę skontrolowanych
produktów
znajdziesz w osobnym
dokumencie na [**uokik.gov.pl**](https://uokik.gov.pl)

